

МАРИЯ КАВАРДЖИКОВА:

ИНТЕРЕСНИ СА МИ РОЛИТЕ, КОИТО МЕ ПРОВОКИРАТ

Богдана Костуркова: Какво те на- кара да станеш актриса?

Мария Каварджикова: Аз нямам обяснение защо поисках да стана актриса и мисля, че никога няма да имам такава. Подготвих се за изпити по археология, исках да опитам и във ВИТИЗ, но същата година разрешиха да се кандидатства само на едно място и аз избрах театъра. Дълго време познати ме убеждаваха, че няма да мога да вляза, защото за там трябва яки връзки, но се заинатих и когато накрая се видях първа в списъка ми стана някак особено – за родителите ми беше много хубаво, а аз самата не знаех какво чувствам...

Богдана Костуркова: Родителите ти имаха ли някакви амбиции за теб?

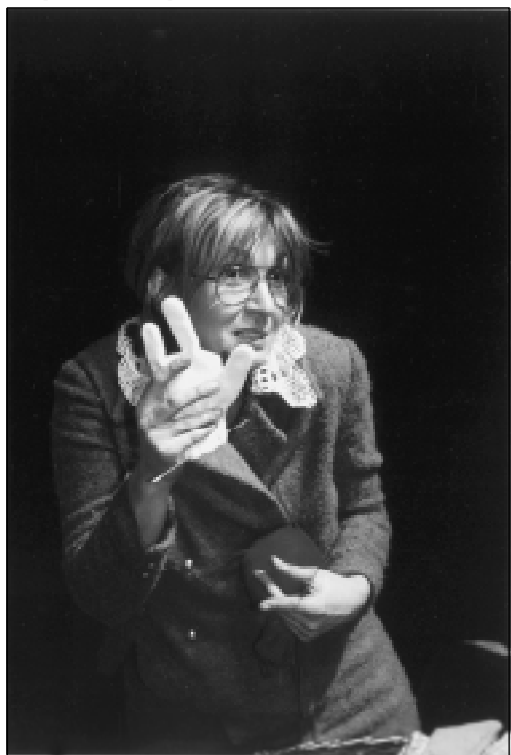
Мария Каварджикова: Не знам те какво са искали за мен, защото бях изключително затворено същество, което не излизаше от къщи. Татко ме заведе да си погам документите, дори не знаех къде е ВИТИЗ.

Богдана Костуркова: Имало ли е моменти, в които да си съжалявала за този избор?

Мария Каварджикова: Повечето са такива моменти. Често си мисля за една актриса от по-възрастното поколение, която беше написала в книга, че ако има два живота, и двата би ги изживяла на сцената... Не мога да кажа същото за себе си... И понеже сега ме питаш, отговарям ти така: разбира се, че е имало моменти, когато съм съжа-

лявала за избора си. Но пък има и моменти, когато си мисля, че нищо друго не мога да правя, само това – да съм актриса. Това мога да върша – зле, добре – такава съм. Понякога имам кошмарни сънища, които са свързани с професията ми – забравям текст, влизам в представление, в което никога не съм играла, няма го костюмът ми... безумия някакви такива. Всички колеги са ми разказвали за подобни сънища.

Богдана Костуркова: Играла си в театрите в Перник, „Сълза и смях“ и сега в

Мария Каварджикова (Морийн) в „Бившата мис на малкия град“ от Мартин Макдона, реж. Пламен Марков, Народен театър

Народния театър. Къде условията са най-близки до твоите нужди за работа?

Мария Каварджикова: В Народния театър.

Богдана Костуркова: А след него – какво би те провокирало?

Мария Каварджикова: Не знам. Напоследък хич не мога да намеря мотивация за работа. Сигурно трябва да попадна на нещо дяволски интересно... сигурно дяволски хубава роля, в хубава драматургия...

Богдана Костуркова: За различни-те хора дяволски хубавата роля е различна – за теб коя е такава?

Мария Каварджикова: Най-лесно ми се лепят роли, които са близки до мен. Но са ми интересни ролите, които ме провокират. Тези, дето да не ми доставят удоволствие като съм на сцената, а да ми е трудно, да имам да преодолявам... Нещо такова е дяволски хубавата роля.

Богдана Костуркова: Кое да преодоляваш трудно – различния характер, стила на писане или на постановката...?

Мария Каварджикова: Различния характер, коренно различния характер от това, което съм аз като човек в собствения си живот. Не си падам по крайните прояви в театъра, по тези експерименти, които се вършат. Там не ми е интересно. Искам да има човек – с радостите и шуротите му, плюсовете и минусите – да има човек. Да е само някаква форма – не ме интересува.

Богдана Костуркова: Ти си актриса, която е предана на режисьора. Какво става в теб, докато видимо се подчиняваш?

Мария Каварджикова: Аз наистина съм предана на режисьора.

Богдана Костуркова: Дори и когато те повежда по грешен според теб път?

Мария Каварджикова: Аз никога не му го казвам. Представям това, което аз мисля, че е правилната посока, без да споря, без да се противопоставям явно.

Богдана Костуркова: А ако не се приеме твоят вариант?

Мария Каварджикова: Досега не ми се е случвало. Някак си винаги се разбираме.

Богдана Костуркова: В годините си работила с режисьори, които са с госта различен творчески потенциал. Как се чувстваш, когато режисьорът не може или трудно те догонва в пътя ти към ролята?

Мария Каварджикова: За съжаление се примирявам. Такъв тип характер съм – аз се примирявам.

Богдана Костуркова: Искан ли ти се да избираш хората, с които работиш?

Мария Каварджикова: Егва в Народния театър започнаха да ме питат искам ли да работя тази пиеса с този режисьор. И аз вече мога да кажа да или не. Кое то се оказало прекрасно. Преди това просто излиза разпределението на дъската и виждаш или не виждаш името си там.

Богдана Костуркова: А какво те кара да приемаш предложения извън твоя си театър, които не винаги са близки до твоя вкус и възможности?

Мария Каварджикова: Единствено емоционални и приятелски побуди.

Богдана Костуркова: Не смяташ ли, че това е минус за творческата ти кариера?

Мария Каварджикова: Не смятам. Има неща в моя живот, които са по-

Важни от кариерата. Приятелството. То винаги е над кариерата.

Богдана Костуркова: Как предпочиташ да работиш – в трупа или с хора, поканени за дадена постановка?

Мария Каварджикова: Предпочитам трупата.

Богдана Костуркова: Ако работиш само с едни и същи хора не се ли механизират, закърняват усещанията?

Мария Каварджикова: Наистина понякога усещанията заляняват, но е много хубаво, когато пет-десет души мислят в една посока, имат сходни вкусове. Сашо Морфов направи такава трупа в театъра и ми беше много приятно да работя така – в трупата на Сашо Морфов. Това не беше Народният театър, беше трупата на Сашо Морфов.

Богдана Костуркова: Когато правиш ролята си, мислиш ли за тези, които те гледат, съобразяваш ли се с евентуалната публика?

Мария Каварджикова: Докато репетирам, никак не се интересувам от това. Но после, когато започнат да се въртят представленията, по някой път си давам сметка какво разминава – не се получава понякога между това, което аз правя, и онова, което зрителят възприема. То се усеща някак си става ли някаква взаимовръзка, или не се получава. Последното, което направи ме извади от равновесие, беше „Флобер“ от Елин Рахнев, един текст, който аз много харесвам и мисля, че става добро представление, но зрителите, които го разбират, се оказаха малко.

Богдана Костуркова: Това влияе ли ти, докато играеш?

Мария Каварджикова: Да, особено в моноспектакъл. Мисля си, че трудно бих се захванала оттук нататък с моноспектакъл. Аз обичам партньорството, обичам очите срещу ми...

Богдана Костуркова: А как реагираш, ако партньорът ти е некоректен?

Мария Каварджикова: Няма да съм некоректни партньори. В това отношение съм щастлива актриса.

Богдана Костуркова: Какво става с ролята ти, когато престанеш да я играеш?

Мария Каварджикова: И днес мога да ти кажа монологите от първата си пиеса „Геофано“ от Радко Радков. Някои неща остават в главата ми, други съм отхвърлила абсолютно. Има пиеси, за които ми казват, че съм участвала, а аз твърдя, че това не е вярно. И често ме оборват.

Богдана Костуркова: Любими роли имаш ли?

Мария Каварджикова: Имам си, но не говоря за тях.

Богдана Костуркова: Мечтаеш ли за неизграни роли?

Мария Каварджикова: Не.

Богдана Костуркова: Какво усещаш, когато ти предложат следващата роля?

Мария Каварджикова: Когато ми предложат нещо, искам веднага да се захвана да го правя, още преди да са ми дали пиесата. И като прочета пиесата, винаги, ама винаги, започвам да давам на заден ход – казвам си, това няма да мога, не е за мен... и после започвам да репетирам и... нещата си идват на мястото.

Богдана Костуркова: Каква е ролята на театъра и киното в твоя живот?

Мария Каварджикова: За мен това са две различни територии. За съжаление много късно разбрах, че и на двете места трябва да се присъства пестеливо. Допреди десетина година бях патетична актриса. Да се чуе всичко, което говоря, да е, така, с много емоция... Сега си давам сметка, че това е било грешно. Колкото си по-пестелив, по-пастелен, толкова повече нюанси можеш да извадиш. Така мисля, не вярвам да не съм права. Разбира се, нищо не ме освобождава от необходимостта да бъда чута и разбрана от зрителите.

Богдана Костуркова: Ти си човек с граждански позиции, смяташ ли, че те трябва да бъдат обект на изкуството?

Мария Каварджикова: Не. Сцената е място за театър, има си трибуни за другите неща.

Богдана Костуркова: Имаш ли усещането за дълг към младите зрители, онези, които и чрез теб, може би, оформят Вкуса си и представите си за изкуството?

Мария Каварджикова: Нямам усещането, че с нещо влияя върху Вкуса и възгледите на младите. Аз правя това, което чувствам. Ако искат – да го приемат. Не мога да правя специален реверанс към публиката. Не искам на всяка цена да бъда разбрана и харесвана.

Богдана Костуркова: Всички постановки на Сашо Морфов бяха възприети ентузиазно от младежката аудитория. Това не е ли протезната ръка към тях?

Мария Каварджикова: Това е работа на Сашо Морфов, а не моя. Аз сама не бих могла, ако някой не ме води. В слу-

чая имах Сашо Морфов за гърба си, друг път друг режисьор.

Богдана Костуркова: Можем ли да обобщим, че ти смяташ режисьора за естествен лидер в театъра?

Мария Каварджикова: Да, смятам, че режисьорът е естественият лидер.

Богдана Костуркова: Има ли значение дали играеш в българска или преводна драматургия?

Мария Каварджикова: Намирам във всякакви текстове нещо, което да е мое, което да ме интересува.

Богдана Костуркова: Когато преводът е „литературен“ или пиесата е написана на „книжен“ език, позволяваш ли си да я направиш „говорима“?

Мария Каварджикова: Да. Позволявам си.

Богдана Костуркова: Имаш ли партньорства от годините, които не са се повторили, а пък са ти необходими и не се случват?

Мария Каварджикова: Разбира се, има хора, с които съм се разбирала добре, а вече не се срещаме така често, както ми се иска... с Вальо Ганев, с Наско Атанасов...

Богдана Костуркова: Не можеш ли да изневериш на своята инертност и да предизвикаш тези желани срещи?

Мария Каварджикова: Не мога. Това не е инертност, това е характер.

Богдана Костуркова: Влияеш ли се от оценките за работата си? Добрата или лоша дума след спектакъл повод за размисъл ли е?

Мария Каварджикова: Да, разбира се, че се интересувам как е приета работата ми. Не мога да кажа, че особено болезнено изживявам критика по мой адрес. Ако аз съм убедена, че това, което правя е добро, някак си пускам

покрай ушите си негативните оценки. Както и много позитивните.

Богдана Костуркова: Ако в нечие мнение откриеш нещо, което не си мислила по време на репетиция и в него има логика, съобразяваш ли се?

Мария Каварджикова: Склонна съм.

Богдана Костуркова: Май довършваш ролите си по време на представленията?!

Мария Каварджикова: Работя и ми се струва, че точно преди да падне дадено представление от афиша, аз тъкмо привършвам работата си. Понякога дори не я свършвам. Искам да кажа, че нямам изцяло довършена роля. Винаги имам какво още да кажа. Актьорът може и сам да си доработва нещата, но е чудесно, когато режисьорът също следи този процес. Защото знаеш ли какво – аз не обичам представленията да се играят много дълго време, дотежава ми. Бих предпочела да се сложи един срок, да се играе от – до и после – край. А сега какво е – един ден играеш едно, друг ден – второ, после трето. Почваш някъде да бъркаш – това какво беше, кой костюм да облека. Не можеш постоянно да мислиш върху това, което имаш да правиш, а го разхвърляш върху няколко неща.

Богдана Костуркова: Ако вечер след вечер играеш само една постановка, не се ли амортизира по-бързо?

Мария Каварджикова: Ако играя 15–20 представления, защо да се амортизира? Бога ми, пет години да се играе една постановка – направо е уморително.

Богдана Костуркова: Когато по едни или други причини гаден спектакъл слезе от афиш, не го ли изстрадаваш?

Мария Каварджикова: Не.

Богдана Костуркова: Обичаш ли да импровизираш?

Мария Каварджикова: Не си го позволявам много. Ако ми се прииска обаче много силно, го правя. В някакви рамки. Не съм си позволявала импровизация извън подаденото от автора и режисьора.

Богдана Костуркова: Има ли нещо, което не си направила още, което да усещаш като свой пропуск?

Мария Каварджикова: А какво съм направила? Какво значи бройката роли? Аз не знам къде съм в тази моя професия... Мисля, че при мен нещата стават плавно и не е необходима моята намеса.

Богдана Костуркова: Когато играеш, следиш ли нечи очи в салона? Виждаш ли от време на време публиката?

Мария Каварджикова: Да. За съжаление.

Богдана Костуркова: Защо за съжаление?

Мария Каварджикова: Не искам да я виждам. Това ме притеснява.

Богдана Костуркова: Имаш ли усещането, че споделяш нещо съкровено, нещо, което иначе не би казала на тези хора?

Мария Каварджикова: Да. Точно това усещане имам и затова се притеснявам от срещнат поглед, защото в него мога да прочета неразбиране.

Богдана Костуркова: Да си публична личност отговорност ли е според теб?

Мария Каварджикова: Това е едно от най-болните ми неща. Аз упражнявам публична професия, но не мога да кажа, че съм публична личност. Моят живот е мой живот, само работата ми е насочена към хората.

Разговаря Богдана Костуркова